

ત્રીજો રુક્ન - સઈ

સઈ : અલ્લાહ ત્રાલાએ કુર્અને-પાકમાં ફરમાવ્યું છે :

١٥٨ ﴿١٥٨﴾ الْبَقْرَةُ : إِنَّ الْأَصَفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَابِ اللَّهِ ﴿١٥٨﴾

અનુવાદ : “ચોક્કસ, સજા અને મરવા અલ્લાહની નિશાનીઓમાંથી છે.” (સૂર: બકરહ, આ. ૧૫૮)

સઈની શરતો આ પ્રમાણે છે :

- (૧) નિયત.
- (૨) તવાફ બરાબર થઈ ચૂક્યા હોય.
- (૩) હાજ ચાલી શકતો હોય.
- (૪) કમ : અર્થાત્ સજાથી શરૂ કરવી અને મરવા પર સમાપ્ત કરવી. રસૂલુલ્લાહ ﷺ એ ફરમાવ્યું : ત્યાંથી શરૂ કરવામાં આવે, જ્યાંથી અલ્લાહે શરૂ કરેલ છે. (નસાઈ) પછી આપ ﷺ એ આ આયત તિલાવત કરી — ૧૫૮ ﴿૧૫૮﴾ الْبَقْرَةُ : إِنَّ الْأَصَفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَابِ اللَّهِ ﴿૧૫૮﴾
- (૫) સજા અને મરવા વચ્ચે સાત વાર આવવું-જવું. યાદ રહે કે સજાથી મરવા સુધી જવું એક વાર ગણવામાં આવશે, એ રીતે મરવાથી સજા સુધી પાછા આવવું બીજી વાર ગણવામાં આવશે. આ રીતે સાતની સંખ્યા પૂરી કરવામાં આવે. સાત ચક્કરની સમાપ્તિ છેલ્લે મરવા પર થશે.
- (૬) સજાથી મરવા સુધીનું અંતર બરાબર પૂરું કરવામાં આવે, અધૂરું ન રહે.
- (૭) સતત કરવામાં આવે, વચ્ચે કોઈ વિરામ ન હોય.

સઈની સુસતો :

- (૧) તવાફ અને તવાફની બે રકા'ત નફલ પછી હજે અસ્વદને ચુંબન કરીને જો સંભવ હોય તો, નહિં તો ‘ઈસ્તિલામ’ કરી લેવામાં આવે, પછી બાબે-સજાથી સઈ માટે નીકળવામાં આવે.
- (૨) તવાફ પછી જ સઈ કરવામાં આવે.
- (૩) પવિત્ર અને વુગ્ર સાથે હોવું અને સત્ર ઢાંકેલું હોય.
- (૪) દુઆ કરવી : આ સંદર્ભમાં રસૂલુલ્લાહ ﷺ થી એ સાબિત છે કે જ્યારે આપ ﷺ સજાથી નજીક થયા તો આ આયત તિલાવત કરી — ૧૫૮ ﴿૧૫૮﴾ الْبَقْرَةُ : إِنَّ الْأَصَفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَابِ اللَّهِ ﴿૧૫૮﴾

કે જેનો ઉલ્લેખ અલ્લાહે પહેલા કર્યો છે ત્યાંથી સઈ શરૂ કરો. પછી આપ મણીએ સફા પહાડી પર ચઠ્યા, જ્યારે ખાનએ કાબા પર નજર પડી તો આપ કિબ્લા રૂખ થઈ ગયા અને અલ્લાહની તૌહીદનું વર્ણન કર્યું અને તકબીર કહી અને ફરમાવ્યું :

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَةٌ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَةٌ أَنْجَزَ
وَعْدَهُ، وَتَصَرَّ عَبْدَهُ وَهَرَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَةٌ (مسلم)

અર્થાત્, અલ્લાહ સિવાય કોઈ મા'બૂદ નથી, તે એકલો છે, તેનો કોઈ ભાગીદાર નથી. બાદશાહીત (સાર્વભૌમત્વ) તેના જ માટે છે. તેના જ માટે પ્રશંસા છે. તે દરેક વસ્તુ પર સામર્થ્ય ધરાવે છે. એક અલ્લાહ સિવાય કોઈ મા'બૂદ નથી. તેણે પોતાનું વચન પૂરું કર્યું. તેણે પોતાના બંદાની મદદ કરી અને તેણે એકલાએ જ બધા સમૂહોને પરાજય આપ્યો. (મુસ્લિમ)

- (૫) બંને લીલા પથ્થરોની વચ્ચે પુરુષોએ ઝડપથી ચાલવું (આજે ત્યાં દીવાલો પર લીલા નિશાન બનાવી દેવામાં આવ્યા છે). ચાલવામાં ઝડપ સફાથી મરવા સુધી જવામાં થશે. મરવાથી પાછા આવતાં પ્રમાણિત કથન એ છે કે સામાન્ય ચાલ મુજબ ચાલવું.

